

Projekt: Zvláštní postupy pro pracovníky do zemědělství, potravinářství a lesnictví z Ukrajiny

Cíl projektu:

Cílem projektu je dosáhnout časových úspor při přijímání žádostí pro pracovníky v oblasti zemědělské a potravinářské výroby a lesnictví, kteří budou na území ČR vykonávat práce na základě víza k pobytu nad 90 dnů za účelem sezónního zaměstnání (do 6 měsíců) nebo zaměstnanecké karty (6 měsíců až 1 rok).

Zdůvodnění potřeby projektu:

V podmínkách zemědělské a potravinářské výroby i lesnictví stále existují segmenty, které jsou ve větší míře závislé na využívání fyzické pracovní síly. Dostatečný počet takových pracovních sil je předpokladem pro uchování a následné zvýšení tuzemské zemědělské a potravinářské produkce, míry soběstačnosti a zvýšení její konkurenceschopnosti. Řada produktů, jejichž výroba vyžaduje zapojení většího počtu pracovních sil, je navíc významnou exportní položkou. Obdobná potřeba pracovních sil je zaznamenávána i v sektoru lesního hospodářství.

Zemědělská výroba se vyznačuje specifícností spočívající ve zvýšených nárocích na počet pracovních sil v závislosti na ročním období a agrotechnických postupech.

Sezónní výkyvy potřeby pracovních sil spolu s nemožností obsazení pracovního místa vhodným uchazečem o zaměstnání mají za následek, že roste poptávka zaměstnavatelů po řešení potřebného počtu pracovních sil zaměstnáním pracovníků ze zahraničí.

Projekt žádným způsobem nenarušuje český trh práce, neboť půjde o pozice, jež budou standardním způsobem zveřejněny v centrální evidenci volných pracovních míst obsaditelných držiteli zaměstnanecké karty, nebo pro ně bude vydávána povolení k zaměstnání, a bude na ně prováděn test trhu práce.

Zakotvení projektu

Projekt je schválen usnesením vlády České republiky. Vláda zmocňuje Koordinační orgán pro řízení ochrany státních hranic a migrací, aby v případě potřeby provedl v projektu změny. Na základě vážných důvodů může být projekt na základě návrhu gestora či některého ze spolugestorů kdykoliv pozastaven, ukončen nebo změněn.

Realizace projektu je zajištěna plně v souladu s platnými právními předpisy. Na účast v projektu není právní nárok. Projekt může být pozastaven, změněn či ukončen i v důsledku změny právních předpisů upravujících pobyt a zaměstnání občanů třetích států na území ČR.

Projekt probíhá ve spolupráci se sociálními a hospodářskými partnery a o jakékoliv změně či pozastavení projektu musí být tito informováni, neboť to může mít vážný dopad na výrobní procesy a provozy podniků.

Finanční náklady

Projekt má dopad na veřejné rozpočty v souvislosti s nutností navýšení počtu služebních míst MV o 4 místa, MZV o 1 místo a Státního úřadu inspekce práce o 7 míst.

Jedná se o jednorázové provozní výdaje a jednorázové výdaje spojené s vysláním zaměstnance na zastupitelský úřad ČR na Ukrajině ve výši 831 tis. Kč a dále na roční provozní výdaje ve výši 576 tis. Kč a roční platové výdaje včetně souvisejících výdajů ve výši 8 592 tis. Kč.

Přínosy projektu:

- rychlé a efektivní přednostní přijetí žádosti o zaměstnaneckou kartu bez nutnosti registrace v rezervačním systému k podání žádosti;
- možnost hromadného náběru žádostí o víza k pobytu nad 90 dnů za účelem sezónního zaměstnání;
- administrativní zpracování žádostí bude probíhat v nejefektivnější možné míře.

Gestor:

Ministerstvo zemědělství (MZe)

Spolugestori:

Ministerstvo vnitra (MV), Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV), Ministerstvo zahraničních věcí (MZV)

Garanti:

Agrární komora ČR, Potravinářská komora ČR, Zemědělský svaz ČR, Lesnicko-dřevařská komora ČR, Asociace soukromého zemědělství ČR

Předpokládaný počet ročně obsazených míst:

Dle předběžných indikací nepřesáhne navržená roční kvóta 2 000 uchazečů, z toho 500 uchazečů bude žádat o zaměstnaneckou kartu a 1 500 uchazečů o povolení k zaměstnání a vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem sezónního zaměstnání. Kvóta bude v rámci kalendářního roku rozčleněna do jednotlivých měsíců podle kapacitních možností zastupitelských úřadů a MV.

Cílová skupina projektu

Středně či méně kvalifikovaní pracovníci do zemědělství, lesnictví a potravinářství, kteří budou žádat o zaměstnaneckou kartu nebo o povolení k zaměstnání a vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem sezónního zaměstnání.

Vymezení pojmů

„Pracovník“: osoba na pracovní pozici v oblasti zemědělské a potravinářské výroby a lesnictví (pracovní pozice, kterou budou v České republice zahraniční pracovníci vykonávat, je dle platného

znění aktualizované Klasifikace zaměstnání CZ-ISCO zpravidla zařazena do hlavních tříd 4 – 9 v oblasti zemědělské a potravinářské výroby a lesnictví).

Kritéria pro zařazení zaměstnavatele do projektu:

- zaměstnavatel ohlásí na příslušné krajské pobočce ÚPČR volné pracovní místo (s výjimkou osob, které mají volný přístup na trh práce ČR v souladu s § 98 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů) a ve formuláři Hlášenka volného pracovního místa vysloví souhlas s nabízením volného místa cizincům a v případě budoucí žádosti o zaměstnaneckou kartu rovněž se zařazením volného pracovního místa do centrální evidence volných pracovních míst obsaditelných držiteli zaměstnanecké karty;
- do projektu je možné se hlásit pouze s konkrétním uchazečem o pracovní místo; zaměstnavatel je přímým zaměstnavatelem pracovníků, podniká na území ČR minimálně dva roky a je daňovým rezidentem v ČR dle zákona č. 586/92 Sb., o daních z příjmů;
- zaměstnavatel je subjekt podnikající v zemědělské výrobě nebo v lesnictví a dřevozpracujícím průmyslu nebo výrobce potravin nebo registrovaný výrobce hotových krmiv pro zvířata poskytující potraviny;
- zaměstnavatel má vyrovnané závazky vůči České republice (viz §46 zákona č. 455/1991 Sb. o živnostenském podnikání: zaměstnavatel nemá daňové nedoplatky z podnikání (doloží potvrzením, které vyhotoví místně příslušný finanční úřad; potvrzení nesmí být starší než 3 měsíce), zaměstnavatel nemá nedoplatky pojistného na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (doloží potvrzením, které vydává ČSSZ, OSSZ, PSSZ, MSSZ; potvrzení nesmí být starší než 3 měsíce), zaměstnavatel nemá nedoplatky na pojistném na veřejném zdravotním pojištění (doloží čestným prohlášením);
- zaměstnavatel je v ČR registrován jako plátce zdravotního a sociálního pojištění;
- zaměstnavateli nebyla v období 2 let před podáním žádosti o zařazení pozice do projektu uložena:
 1. pokuta za umožnění výkonu nelegální práce vyšší než 100 000,- Kč, anebo,
 2. opakovaně pokuta vyšší než 100 000,- Kč za porušení povinností vyplývajících z právních předpisů kontrolovaných Úřadem práce České republiky, Státním úřadem inspekce práce nebo oblastními inspektoráty práce (příslušnou informaci poskytne Ministerstvu zemědělství Ministerstvo práce a sociálních věcí) anebo povinnosti výběru pojistného na veřejné zdravotní pojištění;
- žádá-li cizinec o zaměstnaneckou kartu, zaměstnavatel doloží čestné prohlášení o tom, že se zaměstnaným pracovníkem bude uzavřen pracovní poměr na plný úvazek na dobu delší než 6 měsíců, ale nepřesahující 1 rok;
- zaměstnavatel doloží čestné prohlášení o tom, že v období 2 let před podáním žádosti zaměstnal na území ČR alespoň 3 osoby.
-

Do Projektu nelze zařadit zaměstnavatele:

- a. který nepředloží řádně vyplněný tiskopis Žádost o zařazení do Projektu společně se všemi povinnými přílohami;
- b. který vykonává činnost zprostředkování zaměstnání dle § 14 odst. 1 písm. b), zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, s výjimkou činností uvedených v § 43a zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, anebo z důvodů hodných zvláštního zřetele, které posoudí garant po konzultaci s příslušným resortem¹;
- c. který je zapsán v obchodním rejstříku a do sbírky listin obchodního rejstříku v rozporu s příslušnými právními předpisy neuložil své účetní závěrky;
- d. jestliže mzda nabízená v centrální evidenci volných pracovních míst obsaditelných držiteli zaměstnanecké karty uchazeči, kterého zaměstnavatel nahlašuje do Režimu, nedosahuje příslušné úrovně zaručené mzdy podle nařízení vlády č. 567/2006 Sb., o minimální mzdě, o nejnižších úrovních zaručené mzdy, o vymezení ztíženého pracovního prostředí a o výši příplatku ke mzdě za práci ve ztíženém pracovním prostředí, ve znění pozdějších předpisů²;
- e. jestliže garant nebo některý z níže uvedených participujících ústředních orgánů státní správy má pochybnosti, zda ve vztahu k nahlášenému uchazeči nepůjde o dočasné přidělení či zastřené zprostředkování zaměstnání.

Kritéria pro účast zaměstnance v projektu:

1) Zaměstnanec žádající o zaměstnaneckou kartu:

- ukrajinská státní příslušnost;

doložení informace o čísle, pod kterým je neobsazené pracovní místo zveřejněno v centrální evidenci volných pracovních míst obsaditelných držiteli zaměstnanecké karty; to neplatí, jedná-li se o cizince, který má volný přístup na trh práce ČR v souladu s § 98 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.

2) Zaměstnanec žádající o vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem sezónního zaměstnání:

- ukrajinská státní příslušnost;
- doložení informace o čísle, pod kterým je neobsazené pracovní místo zveřejněno v centrální evidenci volných pracovních míst a na které bude vydáváno povolení k zaměstnání; to neplatí, jedná-li se o cizince, který má volný přístup na trh práce ČR v souladu s § 98 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.

¹ Odkaz na webové stránky Integrovaného portálu MPSV sloužící k ověření skutečnosti, zda zaměstnavatel není agenturou práce podle zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů: http://portal.mpsv.cz/sz/zamest/zpr_prace/.

² Uvedené nařízení vlády vymezuje nejnižší úrovně zaručené mzdy podle složitosti a náročnosti typově rozlišených skupin prací. Zaměstnavatel uvádí nabízenou mzdu v oznámení (hlášení) volného pracovního místa příslušné pobočce Úřadu práce ČR.

- cizinci budou žádat o povolení k zaměstnání vydávaná podle § 96 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti;

Způsob realizace

1) Zaměstnanecká karta

I. Zaměstnavatel ohlásí krajské pobočce Úřadu práce České republiky volné pracovní místo (s výjimkou osob, které mají volný přístup na trh práce podle § 98 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů) a v hlášení vysloví souhlas se zařazením volného pracovního místa do centrální evidence volných pracovních míst obsaditelných držiteli zaměstnanecké karty.³

II. Zaměstnavatel si na předepsaném tiskopise vyplní žádost o zařazení do projektu „Režim Zemědělec - projekt ZAMKA“ (dále jen „Žádost“), kterou společně s předepsanými přílohami doručí garantovi⁴.

V případě splnění podmínek zaměstnavatelem garant neprodleně informuje na formuláři „Průvodní karta – REŽIM ZEMĚDĚLEC – projekt (ZÚ Kyjev)“ o zařazení do projektu elektronicky do datové schránky MV, MZV, MPSV a MZe (zaměstnavatel bude garantem o zařazení do projektu informován prostřednictvím kontaktní adresy).

Zařazení do projektu má platnost po dobu 1 roku s možností prodloužení v případě splnění podmínek. Tím však není dotčena možnost, že dojde k pozastavení či ukončení projektu i před uplynutím této doby.

V případě, že Žádost o zařazení do Projektu nemá předepsané náležitosti, garant zaměstnavatele o uvedeném faktu písemně informuje.

MZV informuje o zařazení do projektu zastupitelský úřad v Kyjevě.

Pokud je zaměstnavatel již zařazen do projektu a má zájem zaměstnat dalšího cizince, resp. další cizince, vyplní Žádost a odešle ji garantovi, který jej do projektu dříve zařadil. V tomto případě není nutné zasílat povinné přílohy.

Spolupráce mezi garantem a MV, MZV, MPSV a MZe probíhá stejným způsobem jako v případě první Žádosti zaměstnavatele.

III. Zastupitelský úřad informuje zaměstnavatele a garanta o termínu pro uchazeče k podání žádosti o zaměstnaneckou kartu. Stanovený termín je závazný. Osoba, která byla zařazena do

³ V případě, že zaměstnavatel dá souhlas se zaměstnaneckými kartami a nepodaří-li se ve lhůtě do 30 dnů od nahlášení volného pracovního místa jej obsadit uchazečem nebo zájemcem o zaměstnání, bude volné pracovní místo automaticky zařazeno do centrální evidence volných míst pro zaměstnaneckou kartu.

⁴ Jedná-li se o cizince, který má volný přístup na trh práce ČR v souladu s § 98 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, (a nemusí proto být zaměstnán výhradně na volném pracovním místě zařazeném v centrální evidenci), zaměstnavatel zdůvodní nárok cizince na volný přístup na trh práce.

projektu, se dostaví ve stanoveném termínu na zastupitelský úřad, kde odevzdá řádně vyplněnou žádost o zaměstnaneckou kartu a zároveň předloží požadované náležitosti žádosti⁵, cestovní doklad, fotografie a všechny požadované podpůrné doklady k žádosti. Žádost bude zpracována v úředních hodinách k tomu určených.

Zastupitelský úřad odešle žádost Odboru azylové a migrační politiky (dále jen „OAMP“) Ministerstva vnitra.

IV. OAMP Ministerstva vnitra rozhodne o žádosti o zaměstnaneckou kartu a v případě splnění podmínek vydá zastupitelskému úřadu pokyn k udělení víza za účelem převzetí zaměstnanecké karty.

V. Cizinec do 3 pracovních dnů po příjezdu do ČR na pracovišti OAMP Ministerstva vnitra poskytne své biometrické údaje.

OAMP cizinci vydá potvrzení o splnění podmínek pro vydání zaměstnanecké karty, na jehož základě cizinec může začít pracovat.

OAMP cizinci vydá zaměstnaneckou kartu.

2) Vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem sezónního zaměstnání:

I. Zaměstnavatel ohlásí volné místo Úřadu práce ČR a uvede, že souhlasí se zaměstnáním cizince.

II. Zaměstnavatel zpracuje na formuláři „Režim Zemědělec – sezónní (vízum)“ seznam cizinců, kteří budou žádat o povolení k zaměstnání a vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem sezónního zaměstnání, který společně s předepsanými přílohami doručí garantovi.

III. Garant poskytne resortům zahraničních věcí, vnitra, práce a sociálních věcí a zemědělství tyto informace prostřednictvím formuláře „Průvodní karta – REŽIM ZEMĚDĚLEC – sezónní (ZÚ Kyjev)“.

IV. Cizinci podají prostřednictvím svých zaměstnavatelů na místně příslušných krajských pobočkách Úřadu práce ČR žádosti o vydání povolení k zaměstnání.

V. Místně příslušná krajská pobočka Úřadu práce ČR rozhodne o povolení k zaměstnání, které bude vydáváno na dobu nepřesahující 6 měsíců v kterémkoli období 12 měsíců po sobě jdoucích.

VI. Cizinci podají na místně příslušném zastupitelském úřadu ČR žádosti o víza k pobytu nad 90 dnů za účelem sezónního zaměstnání vydávaná podle § 32 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců

⁵ Dle §42h zák. č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR (zaměstnanecká karta).

na území ČR, a v souladu s vyhláškou Ministerstva práce a sociálních věcí č. 322/2017 Sb., o stanovení seznamu odvětví zaměstnání, která zahrnují činnosti závislé na ročním období. Jako přílohu žádosti doloží povolení k zaměstnání, doklad o zajištění ubytování, cestovní doklad a doklad obdobný výpisu z rejstříku trestů.

- VII. Žádosti o víza k pobytu nad 90 dnů za účelem sezónního zaměstnání budou nabírány měsíčně poměrnou částí roční kvóty. Žádosti mohou být podávány hromadně; hromadné žádosti budou nabírány po dobu 2 let ode dne přijetí usnesení vlády. Koordinační orgán pro řízení ochrany státních hranic a migraci může v souladu se zmocněním stanoveným usnesením vlády na návrh Ministerstva zemědělství tuto dobu prodloužit.
- VIII. OAMP Ministerstva vnitra rozhodne o žádostech o víza k pobytu nad 90 dnů za účelem sezónního zaměstnání a v případě splnění podmínek vydá zastupitelskému úřadu pokyn k udělení víza. Vízum bude uděleno na dobu platnosti povolení k zaměstnání.
- IX. Zastupitelský úřad vyznačí úspěšným žadatelům víza do cestovních dokladů.
- X. Po příjezdu do ČR cizinci prostřednictvím ubytovatele splní svou ohlašovací povinnost vůči Policii ČR a zaměstnavatel po nástupu cizinců do zaměstnání splní povinnost informovat o této skutečnosti místně příslušnou krajskou pobočku Úřadu práce.

Zvláštní postup realizace v případě hromadné žádosti⁶:

Výše uvedený proces realizace se použije, s odchylkami uvedenými v této části, také na tzv. hromadnou žádost zaměstnavatele.

Za hromadnou se považuje taková žádost, kdy zaměstnavatel žádá o zařazení do Projektu pro 10 a více státních občanů Ukrajiny. V hromadné žádosti zaměstnavatel určí koordinátora, který bude v případě zařazení žádosti do Režimu kontaktován Zastupitelským úřadem ČR v Kyjevě za účelem informování o termínu pro podání žádostí o vydání zaměstnaneckých karet a zároveň bude na Ukrajině zodpovídat za efektivní přípravu náborů všech žádostí.

Vedle standardních příloh doloží zaměstnavatel k žádosti čestné prohlášení o tom, že bude spolupracovat s Centrem na podporu integrace cizinců v jeho kraji a čestné prohlášení o projednání svého záměru se zaměstnanci ve smyslu ustanovení § 280 odst. 1 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce. Dále předloží vyjádření starosty či primátora obce, kde budou cizinci po příjezdu do ČR ubytováni.

Hromadnou žádost zaměstnavatel doručí se všemi náležitostmi a přílohami garantovi.

⁶ Postup v případě hromadné žádosti umožní efektivnější a časově méně náročný nábor žádostí o zaměstnanecké karty.

Garant žádost zkontroluje, vyhodnotí a v případě splnění podmínek informuje o podání žádosti elektronicky dopisem do datové schránky Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo vnitra, Ministerstvo zahraničních věcí a Ministerstvo zemědělství, a to včetně zaslání kontaktu na koordinátora, který je zaměstnavatelem určen v hromadné žádosti. Příslušné resorty zašlou garantovi do 14 dnů od doručení výše uvedené informace své písemné vyjádření, a to dopisem do datové schránky. Po písemném souhlasu všech resortů zařadí garant zaměstnavatele do Režimu Zemědělec a informuje o tom zaměstnavatele prostřednictvím kontaktní adresy.

Vyřazení zaměstnavatele z projektu:

MZe na základě odůvodněného podnětu MPSV, MV či MZV zaměstnavatele z vážných důvodů z projektu vyřadí na dobu 1 roku. Mezi vážné důvody patří zejména:

- dodatečné porušení podmínek sjednání pracovního poměru,
- účelové zneužívání nebo porušování podmínek zařazení zaměstnavatele do projektu, včetně porušení pravidel pro plnění odvodů České správě sociálního zabezpečení za příslušné zaměstnance (tato kontrola bude prováděna Státním úřadem inspekce práce),
- porušení čestného prohlášení nebo předložení nepravdivého prohlášení,
- zaměstnavatel bude z projektu rovněž vyřazen v případě, že poruší další podmínky projektu, v době trvání projektu přestane splňovat fixní podmínky nebo projekt užije k jiným než stanoveným účelům,
- více než polovina žádostí o zaměstnanecké karty zaměstnanců zaměstnavatele zařazeného do Projektu nebude způsobilá k přijetí zastupitelským úřadem.

Vyřazení z projektu oznámí MZe všem garantům a MPSV, MV a MZV, včetně data vyřazení.

Povinné přílohy

1. Výpis z obchodního rejstříku, živnostenského rejstříku, jiného obdobného registru či doklad prokazující potřebné informace (ne starší než 3 měsíce, který bude sloužit pro zjištění konkrétních údajů o zaměstnavateli např. délce existence zaměstnavatele, předmětu podnikání atd.).
2. Potvrzení Finančního úřadu o neexistenci daňových nedoplatků (ne starší než 3 měsíce).
3. Potvrzení České správy sociálního zabezpečení o neexistenci nedoplatků pojistného na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (ne starší než 3 měsíce).
4. Čestné prohlášení o:
 - neexistenci nedoplatků na pojistném a na penále na veřejné zdravotní pojištění;
 - tom, že hodlá se zaměstnaným cizincem, resp. se všemi v budoucnu zaměstnanými cizinci, uzavřít pracovní poměr v délce mezi 6 a 12 měsíci (budou-li žádat o zaměstnanecké karty);
 - tom, že v období 2 let před podáním žádosti zaměstnal na území ČR alespoň 3 osoby.
5. Čestné prohlášení o tom, že v období 2 let před podáním žádosti o zařazení do Režimu nebyla zaměstnavateli uložena:
 - pokuta za umožnění výkonu nelegální práce vyšší než 100 000,- Kč, anebo,
 - opakovaně pokuta vyšší než 100 000,- Kč za porušení povinností vyplývajících z právních předpisů kontrolovaných Úřadem práce ČR, Státním úřadem inspekce práce nebo oblastními inspektoráty práce.

Pozn.: Tyto přílohy zaměstnavatel dodává garantovi pouze v případě první Žádosti. Pokud má zaměstnavatel zájem zaměstnat dalšího zaměstnance, doloží garantovi pouze příslušnou žádost a průvodní kartu. Zaměstnavatel je do Režimu zařazen po dobu 1 roku. Po uplynutí této doby je zaměstnavatel povinen v případě, že má zájem zaměstnat dalšího cizince, podat novou Žádost společně s přílohami 1 – 5.

Údaje o zaměstnavateli je zaměstnavatel povinen uvést znovu pouze v případě, že u nich došlo ke změně od data posledního podání žádosti o zařazení do projektu.

6. V případě hromadných žádostí

K výpisu z obchodního nebo živnostenského rejstříku, popř. jiného registru, bude rovněž přiložen výpis z Registru ekonomických subjektů ČSÚ ARES (pokud není součástí výše uvedené informace), resp. jiný doklad dostupný z informačních systémů, prokazující statistický údaj o aktuálním počtu zaměstnanců.

- Čestné prohlášení o spolupráci zaměstnavatele s Centrem na podporu integrace cizinců;
- Čestné prohlášení o projednání svého záměru se zaměstnanci ve smyslu ustanovení § 280 odst. 1 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce.
- Vyjádření starosty či primátora obce, kde budou cizinci po příjezdu do ČR ubytováni.